

Beslut: 2009-02-02

Klagande

NN

Det överklagade beslutet

Centrala studiestödsnämndens
(CSN) beslut den 14 november 2008

Saken

Tilläggsbidrag

Nämndens beslut

Nämnden avslår överklagandet i den del beslutet inte ändrats genom CSN:s beslut den 21 januari 2009.

Nämndens beslut får enligt 6 kap. 11 § studiestödslagen inte överklagas.

Ärendet

NN ansökte hos CSN om tilläggsbidrag för fristående kurser vid Högskolan i A-stad samt vid B-stad universitet under perioden 25 augusti 2008 – 18 januari 2009 samt vid Högskolan i A-stad under perioden 19 januari 2009 – 7 juni 2009.

CSN avslog ansökan med motiveringen att NN inte är vårdnadshavare för barn under 18 år enligt Skatteverket.

NN överklagade den 26 november 2008 beslutet och anförde i huvudsak följande. NN är i praktisk mening vårdnadshavare för ett barn som är fött den 13 januari 2006 eftersom NN och NN:s man fått barnet i sin vård på ett barnhem i Taiwan, i avsikt att adoptera. De har båda av domstol i Taiwan tilldömts vårdnaden men adoptionen blir inte fullständig förrän svensk tingsrätt också tilldömer dem vårdnaden. Skatteverket kommer därefter att folkbokföra dem som vårdnadshavare. Försäkringskassan anser att både NN och NN:s man har varit berättigade till föräldrapenning från den 24 september 2008, dvs. den dagen de fick pojken. NN önskar att CSN likställer dem med biologiska föräldrar för att undvika diskriminering. Processen i tingsrätten tar olika lång tid beroende på vilket land man adopterar från och vilken tingsrätt det är som dömer. NN bifogade även ett intyg från MM vid Barnen Framför Allt-Adoptioner, daterat den 24 november 2008. Av intyget framgår bl.a. att Taiwan inte har ratificerat Haagkonventionen och makarnas ansökan ska därför inlämnas till svensk tingsrätt för att adoptionen ska bli gällande i Sverige. Eftersom Försäkringskassan betalar ut barnbidrag till NN och uppenbarligen ser NN vara barnets vårdnadshavare vore det önskvärt om tilläggsbidraget för barn i möjligaste mån följer barnbidraget regler.

CSN överlämnade ärendet den 3 december 2008, inkom den 17 december 2008 med ett yttrande och anförde i huvudsak följande. Av vad som går att utläsa av bestämmelserna och enligt LL, jurist vid Myndigheten för internationella adoptionsfrågor (MIA), framstår det åtminstone som klart att de presumtiva adoptanterna under väntetiden inte är vårdnadshavare. Bestämmelserna som reglerar vilken personkrets som har rätt till föräldrapenningsförmåner ser annorlunda ut än bestämmelserna som reglerar rätten till tilläggsbidrag. I det förstnämnda fallet likställs den som med Socialstyrelsens medgivande har tagit emot ett barn för stadigvarande vård och fostran i syfte att adoptera det med en förälder vad gäller rätten till föräldrapenningsförmåner. Vad gäller tilläggsbidrag medges inga sådana undantag. Av förarbetena framgår tvärtom att en schabloniserad prövning har varit eftersträvad och att endast vårdnadshavarskap ska tillmätas betydelse. CSN anser därför inte att bestämmelserna medger att tilläggsbidrag lämnas till NN med anledning av att NN har tagit emot ett barn i syfte att adoptera det.

NN har beretts tillfälle att inkomma med synpunkter på CSN:s yttrande men några synpunkter har inte inkommit.

CSN beslutade den 21 januari 2009 att bevilja tilläggsbidrag för vecka 3 – 23 år 2009 med motiveringen att Skatteverket meddelat att NN är vårdnadshavare från och med den 14 januari 2009 för ett barn fött den 13 januari 2006.

Författningsbestämmelser

Enligt 3 kap. 13 a § studiestödslagen (1999:1395) får tilläggsbidrag lämnas till studerande som har vårdnad om barn. Sådant bidrag får lämnas till och med det kalenderhalvår barnet fyller 18 år. För varje barn kan högst ett tilläggsbidrag motsvarande bidragsbeloppet vid heltidsstudier lämnas.

Nämndens bedömning

CSN har beviljat NN tilläggsbidrag från och med vecka 3, år 2009. Nämnden har således att pröva vecka 35 år 2008 – vecka 2 år 2009.

Det har inte framkommit att NN varit vårdnadshavare före den 14 januari 2009. Bestämmelsen om tilläggsbidrag är kopplad till vårdnadshavarskapet och det finns inget utrymme för undantag. Överklagandet ska därför avslås.

Mats Törnered

Ulrika Hellgren

Beslutet har fattats av Bertil Ekholm, ordförande i nämnden, Charlotte Waas, vice ordförande, Mats Törnered, direktör, samt ledamöterna Birgitta Eriksson (ersättare för Margareta Lindhagen), Viktor Granbom, Marie-Louise Holmberg, Ulrika Lindmark och Christian Sjöstrand.

Föredragande: Ulrika Hellgren

Kopia till CSN